

Adi Ortaklık Kurulmadan Önce Ortaklar Adına Kesilen Faturaların Adi Ortaklıkta Kullanımı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	41931384-130[29-2016-61]-42479
Tarih	02.11.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

SAKARYA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 41931384-130[29-2016-61]-42479

02.11.2020

Konu : Adi Ortaklık Kurulmadan Önce Ortaklar Adına Kesilen Faturaların Adi
Ortaklıkta Kullanımı

İlgi : 13/12/2016 tarih ve ... kayıt sayılı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunun ve ortaklığınıza ait mükellefiyet sicil kaydının incelenmesinden, 16/11/2016 tarihinde ... ve ... olmak üzere iki gerçek kişiden oluşan adi ortaklık mükellefiyeti tesis edildiği, adi ortaklığın konusunun, özel muayenehanelerde sağlanan dış hekimliği uygulama faaliyetleri olduğu ve mükellefiyet tesis edilmeden önce gerçekleşen alımlarınız nedeniyle ortaklardan biri adına düzenlenen faturaların yasal defterlere kaydının nasıl yapılacağı ve faturalardaki katma değer vergisinin (KDV) ortaklığın KDV beyannamesinde indirim konusu yapıp yapılamayacağı hakkında Başkanlığımız görüşünün sorulduğu anlaşılmaktadır.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- (3/B) maddesinde, "*B) İspat: Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır. Vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir. Şu kadar ki, vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan şahit ifadesi ispatlama vasıtası olarak kullanılamaz.*",

- 174 üncü maddesinde, "*Defterler hesap dönemi itibariyle tutulur. Kayıtlar her hesap dönemi sonunda kapatılır ve ertesi dönem başında yeniden açılır.*

Hesap dönemi normal olarak takvim yılıdır.",

- 219 uncu maddesinde, "*Muameleler defterlere zamanında kaydedilir.*

Şöyle ki:

1.*Muamelelerin işin hacmine ve icabına uygun olarak muhasebenin intizam ve vuzuhunu bozmayacak bir zaman zarfında kaydedilmesi şarttır. Bu gibi kayıtların on günden fazla geciktirilmesi caiz değildir.*

2.*Kayıtlarını devamlı olarak muhasebe fişleri, primanota ve bordro gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan mazbut vesikalara dayanarak yürüten müesseselerde, muamelelerin bunlara işlenmesi, deftere işlenmesi hükmündedir. Ancak bu kayıtlar, muamelelerin esas defterlere 45 günden daha geç intikal ettirilmesine cevaz vermez.*

3.*Günlük kasa, günlük perakende satış ve hasılat defterleri ile serbest meslek kazanç defterine muameleler günü gününe kaydedilir.*",

- Geçici 5 inci maddesinde, "*Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihte veya müteakip yıllarda ticari, zirai veya mesleki kazançları dolayısıyla yeniden Gelir Vergisine girecek veya basit usulden gerçek usule geçecek olan mükellefler ile öteden beri faaliyete devam eden serbest meslek erbabının amortismanına tabi iktisadi kıymetleri maliyet bedeli, maliyet bedeli bilinmiyorsa bizzat kendilerince alış tarihindeki rayice göre tahmin olunacak bedeli ile değerlendirir. Şu kadar ki, bu kıymetlerin alış tarihleri ile mükellefiyete giriş veya gerçek usule geçiş tarihi arasındaki yıllara ait amortismanlar tutarı bu değerden düşülür ve bakiyesinin amortismanına devam olunur.*

..."

hükümleri yer almaktadır.

Bunun yanı sıra, Kanunun 227 nci maddesinde, "*Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*"

hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların, esas itibarıyla, Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde düzenlenen belgelerden biri ile tevsik edilmesi aranmaktadır.

Buna göre, adi ortaklığınıza mükellefiyet tesis ettirilmeden önce, adi ortaklık olarak yürüteceğiniz faaliyetinize ilişkin satın alınan mal ve hizmetler ile diğer giderlere ait bulunan ve ortaklarınız adına düzenlenen belgelerin, işe başlanılmasını müteakip 213 sayılı Kanunun 219 uncu maddesine uygun olarak kayıtlara intikal ettirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Ancak, söz konusu durumda, adi ortaklık mükellefiyetinin tesis edilmesinden evvel iktisap edilen amortisman tabi iktisadi kıymetlerin 213 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesine uygun olarak adi ortaklık envanterine dahil edilmesi ve amortisman uygulamasına konu edilmesi gerekmektedir.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinde, *"Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.*

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmıyan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.

Tahkim işleri dolayısıyla hakemlerin aldıkları ücretler ile kollektif, adi komandit ve adi şirketler tarafından yapılan serbest meslek faaliyeti neticesinde doğan kazançlar da, serbest meslek kazancıdır." hükmü yer almakta olup, Kanunun 68 inci maddesinde ise serbest meslek kazancının tespitinde hasılatтан indirilecek giderler sayılmıştır.

Borçlar Kanununun 620 nci maddesinde adi ortaklık, iki veya daha çok kişinin bir sözleşmeye dayanarak, ortak bir amaca ulaşmak için emek ve mallarını birleştirmesi olarak tanımlanmıştır. Adi ortaklıkların tüzel kişiliği olmadığı gibi gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmaları da söz konusu değildir. Adi ortaklık olarak faaliyette bulunulması halinde, ortaklığa stopaj ve katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirilmektedir. Adi ortaklıkların ortaya çıkan kar veya zararı, adi ortaklığı oluşturan ortaklar tarafından hisseleri oranında kendi kazançlarına dahil edilerek vergilenmektedir.

Bu hükümlere göre; özel muayenehanelerde sağlanan diş hekimliği uygulama faaliyeti nedeniyle kurulan Adi Ortaklığınızın ve Ortaklığınıza bağlı çalışan ortakların elde ettiği kazancın serbest meslek kazancı olarak kabul edilerek, ortakların serbest meslek faaliyeti neticesinde elde ettikleri kazançlardan dolayı ayrı ayrı gelir vergisi, ortaklık adına Katma Değer Vergisi ile Gelir Stopaj Vergisi yönünden mükellefiyet tesis edilmesi gerekmekte olup adi ortaklıktan elde edilen kar veya zararın, ortaklıktaki hisseler oranında paylaşılarak serbest meslek kazancına ilişkin genel esaslar çerçevesinde beyan edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Ortaklığınız adına yapılan mükellefiyet tesisi tarihinden önce her iki ortağınız tarafından dış hekimliği faaliyeti nedeniyle verilen hizmetlerin serbest meslek kazancı olarak vergilendirilmesi gerekmekte olup bu faaliyetler dolayısıyla yapılan giderlerin, Ortaklığınıza ait bir gider niteliğinde olmaması ve adi ortaklık adına belgelendirilmemesi halinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, Ortaklık adına mükellefiyet tesis ettirilmeden önce yapılan gider ve harcamaların, ortakların kendi şahsi işleri ile ilgili olmaması, yeni kurulan ortaklığın faaliyetinin yürütülmesi ile ilgili olması kaydıyla Gelir Vergisi Kanununun 68 inci maddesine göre serbest meslek kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

KDV KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

3065 sayılı KDV Kanununun;

-1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

-29/1 inci maddesinin (a) bendinde, mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,

-29/3 üncü maddesinde; indirim hakkının vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabileceği **(7104 sayılı Kanun ile değişmeden önceki şekli),**

-34/1 inci maddesinde ise yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV'nin, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinde ayrıca gösterilmesi ve bu vesikaların kanuni defterlere kaydedilmesi şartıyla indirilebileceği

hükme bağlanmıştır.

Konu ile ilgili olarak KDV Genel Uygulama Tebliğinin "Adi Ortaklıklarda Vergileme" başlıklı (I/B-7.) bölümünde;

"KDV uygulamasında adi ortaklıklar, bağımsız işletme birimleri olarak ayrı vergi mükellefiyetine sahiptir. Buna göre; adi ortaklıklarca defter tutma, belge düzenleme, muhafaza ve ibraz gibi vergi ödevleri ile beyanname verme ve vergi ödeme gibi mükellefiyetlerinin ortaklarından ayrı olarak yerine getirilmesi, ortaklığın KDV ile ilgili hesaplarının, ortakların varsa şahsi işletmelerindeki işlemlerden ayrı yapılması gerekir.

...

KDV yönünden işletme bazında değerlendirilen adi ortaklıklarda, KDV beyannamesi ortaklık adına düzenlenir ve ortaklardan birisi tarafından imzalanmak suretiyle ilgili vergi dairesine verilir. Ortakların verginin ödenmesi bakımından müteselsil sorumluluk taşımaları nedeniyle, ortakların adı, soyadı, adresleri ve bağlı bulundukları vergi dairelerini gösteren bir liste vergi dairesine verilir. Listede yer alan bilgilerde değişiklik olması halinde bu değişiklikler de vergi dairesine bildirilir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; adi ortaklık adına mükellefiyet tesis edilmeden önce gerçekleşen alımlar nedeniyle ortaklardan biri adına düzenlenen belgelerde gösterilen KDV'nin, söz konusu alımların ortakların kendi şahsi işleri ile ilgili olmaması ve ortaklar tarafından varsa kendi KDV beyannamelerinde indirim konusu yapılmamış olması, yeni kurulan ortaklık faaliyetinin yürütülmesine ilişkin olması, belgelerin işe başlanılmasını müteakip Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca öngörülen sürede yasal defterlere kaydedilmesi ve (özelge talep tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan ve işlemlere konu dönemde geçerli olan düzenlemeye göre) vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılının aşılmaması şartıyla ortaklık tarafından indirime konu edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026